పరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టి

- 3 -

మా పిన్ని కథ

నా చిన్నప్పుడు అనగా 1980 ప్రాంతంలో మా ఊర్లో చాలామంది కువైటు దేశానికి పనులకోసం, డబ్బు సంపాదన కోసం వెళ్ళనారంభించారు. గల్ఫ్ దేశాలన్నీ కూడా ముస్లిం దేశాలు కాబట్టి మొదట్లో మా ఊరి ముస్లింలు ఈ గల్ఫ్‌కు వెళ్ళడానికి బాగా ఆసక్తి చూపించారు. తరువాత కాలంలో ఊర్లోని అన్ని కుటుంబాలవారు వెళ్ళనారంభించారు.

వారి కోసం కొందరు ఏజంట్లుగా మారి కమీషను తీసుకుంటూ కువైటు వెళ్ళేవారికోసం వీసాలు తెప్పించడం, మెడికల్ చెకప్ చేయించడం, ఫ్లయిట్ ఎక్కించడం లాంటి పనులన్నీ చేసేవారు.

అప్పట్లో మా నాన్నగారు వ్యాపారం చేస్తుండేవారు. మా ఊర్లోని రైతులకు కావలసిన డబ్బులు ఇచ్చి, వాళ్ళ పంటలు దానికి బదులుగా తీసుకుని మద్రాసు, తిరుపతి, నెల్లూరు, సూళ్ళూరు పేట, కావలి లాంటి ఊర్లకు లారీల్లో తీసుకెళ్ళి విక్రయించేవారు.

ఈ వ్యాపారం పనులు చూడటానికి దాదాపు పదిహేనుమంది మనుషులను మా నాన్న నియమించుకున్నారు. రైతులే కాక కువైటు వెళ్ళేవారు కూడా మా నాన్న దగ్గరకి వచ్చి 'అయ్యా నాకు కువైటు వెళ్ళడానికి వీసా వచ్చింది. ఒక ఇరవై వేలు అప్పుగా ఇవ్వు రెండేళ్ళలో తిరిగి వచ్చి వడ్డీతో సహా తీర్చేస్తాను' అని అడిగేవారు.

మా నాన్నగారు లేదనకుండా వాళ్ళకి అప్పుగా డబ్బును ఇచ్చేవాళ్ళు.

అలా అప్పు తీసుకుని కువైటు వెళ్ళిన వారు రెండు, మూడేళ్ళకు ఇండియాకు తిరిగివచ్చి మా అప్పు తీర్చేవాళ్ళు. అప్పుతీసుకున్న డబ్బుతో పాటు వడ్డీకూడా ఇవ్వబోతే మా నాన్న తీసుకునేవారు కాదు. 'మంచి వాచీ ఒకటి కువైటు నుండి పంపించు చాలు' అనేవారు.

వాళ్ళు మా నాన్నకు సిటిజన్ కంపెనీ గోల్డ్‌కలర్ వాచీతోపాటు, మా అమ్మకు జపాన్ చీరలు, మాకు మంచి గౌనులు కూడా తెచ్చి ఇచ్చేవారు.

మా ఊర్లో పొలం పనులు చేస్తూ ఎండలో మాడిపోయేవాళ్ళు కూడా కువైటు వెళ్ళి తెల్లగా మెరిసే ఒంటిరంగుతో వ్రేళ్ళనిండా బంగారు ఉంగరాలతో, చేతికి గోల్డ్ కలర్ వాచీ పెట్టుకుని డాబుగా దర్పంగా నాజూకుగా మారి ఇండియాకు తిరిగి వచ్చేవారు. 'అబ్బో వాడికేం? కువైటు వెళ్ళి దండిగా దుడ్డు సంపాదించుకుని తిరిగి వచ్చాడు' అని ఊర్లోని జనం ఎంతో గొప్పగా చెప్పుకునేవారు.

ఊర్లో ఉన్న రెండు నెలల సెలవు రోజులు వారికి వైభోగమే. ప్రతిరోజూ విందు భోజనమే.

బంధువులు, స్నేహితులు, తెలిసినవారు అందరూ ఒక్కోపూట వారింటికి పిలిచి పిండి వంటలతో భోజనాలు పెట్టేవారు.

కువైటు నుండి వాళ్ళు తెచ్చిన టేప్‌రికార్డర్లు, చలికి కప్పుకునే రంగుల రగ్గులు, సబ్బులు, షాంపూలు లాంటివన్నీ ఊర్లోని వారు ఆశ్చర్యంగా చూసేవారు! ఊర్లోని జనం వాళ్ళింటికి వెళ్ళి వాళ్ళని పలకరించి ఎన్ని సూట్ కేసులు విమానంలో తీసుకుని వచ్చారో, ఏమేం

తెచ్చారో అని పరిశీలించి చూసి కువైటు జీవితం గురించి వాళ్ళు తెచ్చే వస్తువుల గురించి వింతగా చెప్పుకునేవారు. అప్పట్లో విమానప్రయాణం కూడా ఒక వింతే.

ఆ రోజుల్లో మా బంధువు వరసకు పిన్ని అయ్యే ఒకావిడకూడా కువైటు వెళ్ళి అక్కడ మూడేళ్ళు ఉండి అరబ్బుల సౌందర్యం అంతా ఆమెలో నింపుకుని శలవులకి ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది.

అంతకు ముందు మా ఊర్లో ఉన్నప్పుడు చింపిరి జుట్టుతో ఎండకు కమిలిపోయిన ఒంటితో మాసిన పాత చీరలు కట్టుకుని దీనంగా ఉండే ఆమె, ఇప్పుడు జపాన్ సిల్క్ చీర కట్టుకుని పిరుదులపై నాట్యమాడే బారెడు జడలో పచ్చని పసిమి ఛాయతో మమ్మల్ని పలకరించడానికి మా ఇంటికి వస్తే నేనేకాదు చుట్టుపక్కల ఉన్న అమ్మలక్కలు కూడా కళ్ళప్పగించి ఆశ్చర్యంగా ఆమెను చూసారు.

'ఏ షాంపూతో తలకు పోసుకున్నావక్కా నీ వెంట్రుకలు అంత బాగా పెరిగాయి?' అని ఒకావిడ అడిగితే... ?ఏ సబ్బు రుద్దుకుంటావు వదినా అంత తెల్లగా వచ్చావు?' అని ఇంకొకామె ఆవిడను కళ్ళప్పగించి చూస్తూ ప్రశ్నించింది. దేవలోకం నుండి దిగివచ్చిన అప్సరసలా ఉన్న ఆమెను అబ్బురంగా చూస్తూ అమ్మలక్కలు అందరూ అక్కడ గుమికూడారు.

వాళ్ళ ప్రశ్నలకు సందేహాలకు నాకు నవ్వు వచ్చింది. నాకు కూడా భలే ఆశ్చర్యం కలిగింది.

చింపిరిగా ఉన్న ఆమె జుట్టు అంత పొడవుగా పెరిగి పట్టుదారాల్లా ఎలా మారిందో, నల్లటి ఒళ్ళు అంత తెల్లగా ఎలా మారిందో అర్ధంకాక నా సందేహాలను ప్రశ్నలుగా మార్చి ఆమెనే అడిగాను.

అపుడు తను అందంగా ఒక చిరునవ్వు నవ్వి కువైటు దేశంలోని సుఖజీవనం గురించి అక్కడి సౌకర్యాల గురించీ ఆనందంగా చెప్పుకొచ్చింది.

'అక్కడ సబ్బులు, షాంపూలు, క్రీములు మంచి మేలు రకం ఉంటాయి. రోజంతా ఏ.సి రూముల్లోనే ఉండి, నీడపట్టున ఇంట్లోపని చేయడం, బయటికి వెళ్ళాలంటే ఏ.సి కార్లో వెళ్ళి తిరిగి ఇంటికి రావడంతో ఎండలో నడిచే అవసరం కూడా లేదు.

ఇక్కడ మన ఊర్లో మనం తిన్నట్లు రాగిపిండి సంకటి, చింతపండు ఊరిమిండి, చద్దికూడు తినరు. అక్కడ ప్రతిరోజూ మాంసం, చేపలు, సలాడ్లు, పండ్లు, జ్యూస్‌లు, రకరకాల పానీయాలు తినగలిగినన్ని తిని ఇష్టమైనవి తాగచ్చు. తిండి విషయంలో ఎవరూ తినొద్దు అని అభ్యంతరం చెప్పరు. వంట ఇల్లు, ఫ్రిడ్జ్‌లు అవసరమైన సరుకులతో పళ్ళు కూరగాయలతో నిండుగా నింపి ఉంచుతారు. ఎపుడూ దేనికీ అక్కడ కొరత ఉండదు.

పనిమనుషులకు నెలజీతం ఇచ్చేటపుడే అవసరమయిన సబ్బులు, క్రీములు షాంపూలు తెచ్చిస్తారు. సంవత్సరానికి నాలుగుసార్లు రెండు జతల బట్టలు, చెప్పులు కొని తెస్తారు.

పని బాగా చేసి నమ్మకం సంపాదించుకుంటే పనిమనుషులని కూడా ఇంట్లో వారిలాగే ప్రేమగా చూసి అన్ని సదుపాయాలు వాళ్ళు కల్పిస్తారు. కొందరు పనిమనుషులు ఇరవై ఏళ్ళగా స్థిరంగా ఒకే ఇంట్లో ఉండి మంచి జీతాలు తీసుకుంటూ బాగా సంపాదించుకుంటున్నారు.'

"అక్కడ నువ్వు ఏం పని చేస్తావు పిన్నీ?" అని అడిగాను.

ఆ ప్రశ్నతో ఆమె ఉత్సాహంగా "మా బాబా, మామా ఉదయాన్నే లేచి చెరొక సాండ్‌విచ్ తిని డ్యూటీకి వెళ్ళిపోతారు. కొందరు మామూలు ఉద్యోగాలు చెయ్యరు. ఆడవాళ్ళు ఉద్యోగాలు చెయ్యడం వాళ్ళ సంప్రదాయం కాదు. కానీ ఇపుడిపుడే చదువుకున్న ఆడవాళ్ళు

బడిలో టీచర్ ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. మా మామా కూడా టీచరే. వాళ్ళు వెళ్ళే సమయానికే ఇద్దరు పెద్ద పిల్లలని కూడా తయారు చేసి బడికి పంపిస్తాను. అహ్మదు అనే ఇండియా అతను డ్రైవరుగా పనిచేస్తున్నాడు. అతను ఇద్దర్నీ బడికి తీసుకువెళ్తాడు.

వాళ్ళందరూ వెళ్ళిన తరువాత పాలుతాగే పిల్లడిని చూసుకుంటూ వారి పడక గదులన్నీ సర్ది, బాత్‌రూములు కడిగి, హాలంతా శుభ్రం చేస్తాను. వంటపని చేయడానికి శ్రీలంక ఆమె పదిసంవత్సరాలుగా ఉంది. వాళ్ళ వంట కారం మసాలాలు లేకుండా చప్పగా ఉంటాయి, వారికి చేసే వంటతోపాటు మా కోసం కూడా ఆమె మన వంటలు చేసి పెడుతుంది. కొందరు కువైటు వాళ్ళు మన వంట, వాసనలు బాగుండవని చెయ్యద్దని వారివే తినాలని చెప్తారు. కానీ మా బాబా, మామా మంచివాళ్ళు కాబట్టి మాకు ఇష్టం వచ్చినవి వండుకుని తినమని చెప్తారు.

డ్రైవరు అహ్మదు బయట రూములో ఉంటాడు. శ్రీలంక ఆమె, నేను వెనక ప్రక్క ఉన్న గదిలో ఉంటాం. ఒక్కోసారి సాయంత్రం పూట పిల్లల్ని తీసుకుని ఆట స్థలాలకు, పార్కులకు వెళ్ళి వారిని ఆడించాలి. అపుడు డ్రైవరు అహ్మదు కారులో మమ్మల్ని బయటికి తీసుకుని వెళ్తాడు" అని ఆమె అక్కడి పని గురించి వివరించింది.

ఆమె చెప్పినవన్నీ విన్న తరువాత నాక్కూడా కువైటు చూడాలి అనే కోరిక కలిగింది. "పిన్నీ మీ కువైటు చాలా బాగున్నట్లుంది. మరి నేను కూడా కువైటు రావాలంటే ఏం చేయాలి? ఎలా రావాలి? " అని అడిగితే

ఆమె నా భుజంపై ఆప్యాయంగా చెయ్యి వేసి "నువ్వు బాగా చదువుకుంటే అక్కడికి వచ్చి కంపెనీలో పెద్ద ఉద్యోగం చెయ్యొచ్చు. నేను చదువుకోలేదు కాబట్టి ఇంట్లో పని చేస్తున్నాను" అని సలహా ఇచ్చింది.

ఆ రోజు ఆ చిన్న వయసులో ఆమె అన్నమాట నిజమవుతుందని నా కోరిక తీరి ఇపుడు ఇలా కువైటులో ఒక పెద్ద కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తానని అపుడు ఊహించలేదు. మా మాటలు విన్న తథాస్తు దేవతలు 'తథాస్తు' అన్నారేమో.

మా పిన్ని గాజు మాదిరిగా వంపు తిరిగి ఉన్న ఒక గోల్డ్ కలర్ వాచీని, కీ ఇస్తే అందమైన నల్లటి కళ్ళు ఆర్పుతూ ముందుకు నడిచి పాటపాడే బార్బీ గర్ల్‌లాంటి ఒక బొమ్మను నాకు ఇచ్చింది.

ఆ బొమ్మ నాకు చాలా నచ్చింది. నా స్నేహితురాళ్ళందరికీ ఆ బొమ్మను గొప్పగా చూపించి ఆ బొమ్మతో ఆటలాడేదాన్ని. అప్పట్లో అలాంటి బొమ్మలు అరుదు. దాని ఆటపాటలు చూసేందుకు పిల్లలందరూ నాతో స్నేహంగా ఉండేవారు.

పిన్ని ఇచ్చిన గోల్డ్ కలర్ వాచీని రోజూ స్కూల్‌కు పెట్టుకుని వెళ్ళేదాన్ని. మా పిన్ని కువైటునుండి నాకోసం తెచ్చిందని బడిలో పిల్లలకి సంతోషంగా చెప్పి దానిలో టైం చూసుకుని మురిసిపోయేదాన్ని.

మా పిన్ని మా అమ్మకు కూడా రెండు జపాను చీరలు ఇచ్చింది. అప్పట్లో కువైటు దేశానికి జపాను నుండి దిగుమతి అయి వచ్చే చీరలు ఎంతో ప్రాచుర్యం పొందాయి. అవి ముట్టుకుంటే మాసిపోయేలా పట్టుకుంటే జారిపోయేలా మెత్తగా మృదువుగా ఉండేవి. ఒకటి పాలమీగడ రంగులో అందంగా ఉంటే మరొకటి బంగారు వర్ణంలో మెరిసిపోతూ ఉండేది. ఆ వయసులో చిన్న పిల్లలం ఆ చీరల మీద మోజుతో వాటిని ఇంట్లో వంటికి చుట్టుకుని అద్దంలో చూసి ఆనందించడం ఇప్పటికీ గుర్తుంది.

ఓరోజు రాత్రి భోజనాలు చేసాక అందరం తీరిగ్గా మా హాల్లో కూర్చుని ఉన్న సమయంలో మా నాన్నగారు ఆమెతో

"మూడేళ్ళు కువైటులో ఉండి ఏం సంపాదించావే సుబ్బీ? పిల్లోళ్ళ కోసం ఏమన్నా కాస్త డబ్బు కూడబెట్టావా? లేక సంపాదించిన డబ్బంతా - స్నేహితులకు పెట్టి పాడు చేసుకున్నావా? " అని అడిగారు.

మా నాన్న ప్రశ్నతో ఆమె కాస్త కలవరపడింది.

బదులుగా ఆమె "లేదు మామా! పదివేలు పెట్టి బంగారు హారం ఒకటి నా మెడలోకి కొనుక్కున్నాను. ఇరవై వేలతో వడ్లు పండే పొలం ఒకటి కొన్నాను. ఇంకా పిల్లోళ్ళ చదువులకోసం ఇంటి ఖర్చులకోసం కావలసినంత డబ్బు అక్కడ్నించే పంపుతూనే ఉన్నాను.

ఎంత సంపాదించినా ఏం లాభం మామా? ముదనష్టపు మొగుడు త్రాగుబోతై, పంపించింది అంతా త్రాగి తగలబెడుతున్నాడు. మొగాడు చక్కగా ఉండి పనిచేసి సంపాదించి పెళ్ళాం బిడ్డల్ని మర్యాదగా గౌరవంగా సాకితే ఆడది పిల్లలను వదిలి పెట్టి, డబ్బు సంపాదన కోసం దేశం కాని దేశం వెళ్ళి అక్కడ అగచాట్లు పడదు కదా? " అని వాపోయింది.

" సరే పోతే పోయినావులే అక్కడ మంచి తిండి తిని నీడపట్టున పనిచేసి సినిమా హీరోయిన్‌లా తయారు అయినావు. నాలుగు రూకలు కూడా సంపాదించుకున్నావు. అదే ఇక్కడ ఉంటే చేనులో పని, ఎండకు రోజంతా కష్టం చేయాలి కదా?

అందర్నీ నమ్మి సంపాదించిన డబ్బంతా వారికి ఇచ్చి మోసపోవద్దు. ఇక్కడ ఉన్న పిల్లోళ్ళను గుర్తుపెట్టుకుని భయంగా పని చేసుకుని గౌరవంగా బ్రతుకు" అని ఆమెకు మా నాన్న సలహా ఇచ్చారు.

ఆమె వరసకు మరదలు అవుతుంది కాబట్టి మా నాన్న ఆమెతో కాస్త తమాషాగా మాట్లాడుతూ బాధ్యతగా జాగ్రత్తలు చెప్పేవారు.

మరుసటిరోజు నేను బడికి వెళ్ళి ఇంటికి తిరిగి వచ్చేటప్పటికి, ఆమె బాధపడుతూ తాను కువైటులో మొదట పడిన కష్టాలు మా అమ్మకు వివరించి చెపుతోంది.

"అక్కా ఈ త్రాగుబోతు మొగుడితో బాధలు పడలేక పిల్లలు చదువు కోసం పసిపిల్లల్ని వదిలి మనసు కఠినం చేసుకుని మన దేశం - మన ఊరు, మన వాళ్ళందరినీ వదిలి అంత దూరం ఎండలు మండే ఎడారి దేశం వెళ్ళాను. ఏదో అక్కడ కష్టం చేసి నాలుగు రూకలు సంపాదించుకుంటే పిల్లలకి మూడుపూటలా తిండి, కట్టుకోటానికి బట్టా కొదవలేకుండా జరపగలను. నాలుగు అక్షరాలు చదివిస్తే కష్టం చేయకుండా ఏదో ఒక ఉద్యోగం చేసుకుని వాళ్ళ బ్రతుకు వాళ్ళు బ్రతుకుతారు అనే ఆశతో అక్కడికి వెళ్ళి పని చేయడానికి తొందరపడ్డాను.

కానీ అక్కడ మీరు అందరూ అనుకున్నట్లు జీవితం అంత సుఖంగా ఉండదు అక్కా.

ప్రొద్దున్న ఐదు గంటలకు నిద్రలేస్తే రాత్రి పన్నెండు గంటలవరకు చేసినంత పని ఉంటుంది. తిండి తినడానికి కూడా టైం ఉండదు. నేను వెళ్ళిన మొదట్లో చాలా కష్టాలు పడ్డాను. అప్పుడు వేరే ఇంట్లో పనికి కుదిరాను ఆ ఇంట్లో యజమానురాలు (మామా) మంచిది కాదు. మహాకోపిష్టిది. సరిగా తిండికూడా పెట్టేదికాదు. భాషరాదు. పనిలో పొరపాట్లు చేస్తే కొట్టడానికి మీదకి వచ్చేది. భయపడి జ్వరంకూడా తెచ్చుకున్నాను. నాలుగు మాత్రలు మొహాన విసిరి, 'మింగి పనిచెయ్యి' అనేది. అన్నం తినడం చూస్తే మండిపడేది. ఆమె చూడకుండా చాటుగా కాస్త తిండి తినాల్సి వచ్చేది. ఆమె ఇంట్లో ఒక్క పనిమనిషి కూడా ఒక్క సంవత్సరం నిలబడి ఉండి పనిచేసిన పాపాన పోలేదు. చాలామంది ఆ కష్టాలు పడలేక, తిండి లేక పారిపోయారు. అక్కడ ఇల్లు శుభ్రం చేసి పిల్లల్ని చూసుకోవడం నా పని. అయితే ఒకసారి చిన్న పిల్ల పరిగెడుతూ కాలుజారిపడిపోయింది. అంతే ఆవిడ తన కాలి చెప్పుతో నెత్తిమీద కొట్టింది. అంతేకాకుండా మొహంపై నాలుగు దెబ్బలు కొట్టింది. బలంగా కొట్టడంతో అలాగే వెనక్కిపడ్డాను. పెదవులు చిట్లి రక్తం వచ్చింది. ఈ ఇంట్లో ఈ మామా దగ్గర పనిచేస్తే చచ్చిపోతానేమో, మరలా ఇండియా వెళ్ళి పిల్లల్ని కళ్ళతో చూడలేనేమో అని కృంగిపోయాను. దిగులుతో బాధపడిపోయి ఏడుస్తూ, శక్తి లేకున్నా కూడా పనిచేస్తూ ఉన్నాను.

ఇంటికి జాబు రాయాలన్నా నాకు చదువురాదు. ఎవరి దగ్గరైనా రాయించినా బయటికి వెళ్ళి పోస్ట్ చేయడానికి నన్ను పంపించరు. ఇంట్లోనే జైల్లో ఉన్నట్లు ఉండాలి. ప్రక్కన పొరుగువారితో ఏ సంబంధమూ ఉండదు. ఎవరితోనూ నోరు తెరిచి మాట్లాడకూడదు. మగవాళ్ళతో అస్సలు మాట్లాడకూడదు.

ఒకరోజు మా ఇంట్లోనే పనిచేసే బంగ్లాదేశ్ డ్రైవరుకు జాబు ఇచ్చి, డబ్బు ఇచ్చి బయటకు వెళ్ళినప్పుడు పోస్ట్ చేసి పిల్లలకు డబ్బు పంపించమని చెప్పాను. వాడితో మాట్లాడటం మా మామా చూసింది. అంతే గయ్యాళిగంపలా నా మీదకి వచ్చి 'వాడితో ఏం మాటలు నీకు? మగవాడితో ఆ గుసగుసలు ఏమిటి? ' అని కొట్టింది.

నా బాధ ఎవరికి చెప్పుకోవాలో అర్థం కాలేదు. ఎవ్వరూ లేని ఎడారిదేశం అప్పటికి వాళ్ళ భాష కూడా రాదు. జైలు లాంటి ఇల్లు. వంచిన తల ఎత్తకుండా వాళ్ళ ముందర పనిచేస్తూనే ఉండాలి. ఏ అర్ధరాత్రికో మా రూములోకి వెళ్ళి నాలుగుగంటలు పడుకోవటం.

మనదేశం, మన ఊరు, మన ఇల్లు విడిచి కొట్టినా, తిట్టినా ఒక టైములో దగ్గరికి వచ్చి కాళ్ళు పట్టుకునే మొగుడ్ని, లోకం తెలియని చిన్న పిల్లల్ని వదిలి పలకరించే దిక్కులేని ఈ కువైటు దేశం ఎందుకు వచ్చానా? ఇపుడు నన్ను ఎవరు రక్షిస్తారు అని ఏడుస్తూ అన్ని దేవుళ్ళకూ మొక్కుకున్నాను. ఈ ఇంట్లోనుంచి బయటపడితే ఈ జుట్టు నీకు ఇచ్చి గుండు చేయించుకుంటాను స్వామీ వెంకటేశ్వరా అని తిరుమల స్వామికి మొక్కుకుని శనివారం ఉపవాసం ఉన్నాను.

అలా ఆరునెలలు ఆ ఇంట్లోనే కష్టంగా గడిచాయి. రెండు నెలల జీతం కూడా ఆ కువైటు మామా నాకు ఇవ్వలేదు. ఒకరోజు మా మామా స్నేహితురాలు వాళ్ళింట్లో పార్టీకి పిలిచింది. మా మామా పిల్లల్ని, మా అందరినీ తీసుకుని వాళ్ళింటికి వెళ్ళింది. ఆవిడ అక్కడివాళ్ళతో కబుర్లు చెపుతూ దూరంగా ఒక హాలులో ఉండిపోయింది. నేను బయట ఉన్న గార్డెన్‌లో పిల్లలను ఆడిస్తూ దిగులుగా ఆలోచిస్తూ ఉన్నాను. ఈ సమయంలో ఇండియాలో నా పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారో? బడికి వెళ్ళారో లేదో? అన్నం తిని నిద్రపోయి ఉంటారా? వాళ్ళ నాన్న ఈరోజు కూడా తాగి ఇంటికి వచ్చి ఉంటాడా? అని ఆలోచిస్తూ కళ్ళనిండా నీళ్ళు నింపుకుని సిమెంటు బెంచీపై కూర్చున్నాను.

పెద్దోడు అసలే అమాయకుడు. ఈ అమ్మను చూడనిదే ఒక్క నిమిషం స్థిమితంగా ఉండలేడు. అమ్మ కొంగు పట్టుకుని వెనకే తిరిగేవాడు. చెప్పిన పనులన్నీ బుద్ధిగా చేసి నన్ను సంతోషపెట్టేవాడు. పోయిన నెలలో పెద్దోడు రాసిన ఉత్తరంలో చిన్నోడి గురించి రాసాడు. ఆకాశంలో వెళ్ళే విమానం శబ్దం విన్నపుడల్లా వాడు ఇంట్లోంచి బయటకి వచ్చి పైకి చేతులు చాపి నిక్కి చూస్తూ 'అమ్మా విమానంలో కూర్చుని తొందరగా రా నాకు ఆకలేస్తోంది. చారు బువ్వ కలిపి పెట్టు' అని అరుస్తూ విమానం వెళ్ళిన దారిలో వెనుకే అరుస్తూ పరిగెడుతున్నాడట. పెద్దోడికి వాడిని పట్టుకుని ఇంట్లోకి తీసుకు రావడం కష్టం అవుతోందట. నా పిల్లల కోసమే కదా ఇంత దూరం అందర్నీ విడిచి సముద్రాలు దాటి ఈ ఎడారి దేశంలో వచ్చి పడ్డాను? డబ్బు సంపాదించాలని ఆశపడి పసిపిల్లోళ్ళని వదిలి కఠినమైన మనసుతో వచ్చేసాను. పిల్లలు ఎన్ని బాధలు పడుతున్నారో?

అందుకేనేమో దేవుడు నాకు ఇన్ని కష్టాలు పెడుతున్నాడు. మా సైతాని (మామా) కొట్టిన దెబ్బలు పచ్చిగా ఉండి నొప్పి పెడుతున్నాయి. కుడివైపు భుజం సలుపు పెడుతోంది. ఆకలి కడుపుని మెలిపెడుతోంది.

ఇంకొద్దిసేపు అలాగే ఉంటే స్పృహ తప్పి పోతానేమో అని భయంవేస్తోంది. ఇన్ని కష్టాలు ఎందుకు? ఎలాగో ఇక్కడి నుండి తప్పించుకుని మన దేశం వెళ్ళి పోతే అడుక్కుని తిని అయినా బ్రతకవచ్చు. రోజుకి రవంత గంజి నీళ్ళు త్రాగినా సంతోషంగా పిల్లలను చూసుకుంటూ ఉండొచ్చు. మన దేశంలో మన నేలలో మనవారి మధ్యలో ప్రాణం పోయినా ఆనందమే కదా? ఈ పరాయి దేశంలో ఇక్కడ దిక్కులేని చావు చస్తే పిల్లలకైనా ఆ విషయం తెలుస్తుందా?

ఇక్కడే చచ్చిపోతానేమో అనే ఆలోచనకే నాకు చాలా ఏడుపు వచ్చింది. అంతకు ముందు ఎన్నోసార్లు ఏడుపు వచ్చినా మా మా చూస్తే ఇంకా కొడుతుంది అనే భయంతో నా దుఃఖాన్ని ఆపుకునేదాన్ని. కానీ ఇపుడు బిగబట్టుకోవడం నావల్ల కాలేదు. అక్కడే ఆ సిమెంటు బెంచీపై చేరగిలబడి ముఖం చేతుల్లో దాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడవసాగాను. ఆ చందమామ, నక్షత్రాలు నా వైపు జాలిగా చూస్తున్నాయి.

అంతలో వాళ్ళింట్లో పనిచేసే పనిమనుషులు కూడా అక్కడికి వచ్చారు. వాళ్ళలో ఒక తెలుగు డ్రైవరు అహ్మద్ అని కడప నుండి వచ్చినతను ఉన్నాడు. అతను నన్ను 'నువ్వు తెలుగుదానివా?' అని పలకరించాడు. అవును అని సంతోషంగా చెప్పాను.

అప్పటికి ఎన్ని నెలలు అయిందో? నేను మన భాష మాట్లాడి, మన వాళ్ళని చూసి? అప్పుడు అతను నాకు భోజనం తెచ్చిపెట్టాడు. నేను పనిచేస్తున్న ఇంటిగురించి, మామా గురించి, నా కష్టం గురించి అడిగి తెలుసుకున్నాడు. చాలా బాధపడ్డాడు. భయపడద్దు అని ధైర్యం చెప్పాడు. కువైటు వాళ్ళతో మాట్లాడి నన్ను ఎలాగైనా ఇండియా పంపించేటట్లు చేయమని ప్రాధేయపడ్డాను. ఆ సహాయం చేస్తే ఎంతో రుణపడి ఉంటానన్నాను.

అప్పుడు అతడు కువైటులో అందరూ చెడ్డవాళ్ళు ఉండరని, పనిచేయడానికి మంచి ఇళ్ళు దొరుకుతాయని, అయితే ఆ ఇంట్లోనించి బయట పడటానికి మార్గం ఆలోచించాలని వారిని పాస్‌పోర్టు అడిగి తీసుకుని, వేరే ఇల్లు మారి పనిచేసుకునే విధానం చూడాలని చెప్పాడు. 'ఇంటికి తిరిగి వెళితే చేసి వచ్చిన అప్పులు ఎలా తీరుస్తావు? ఊర్లో అందరికీ మొహం ఎలా చూపిస్తావు? కష్టమైనా నిలబడి పనిచేసి, డబ్బు సంపాదించుకుని ఊర్లోకి పోతే నీకు గౌరవం కదా' అని ఎంతో ధైర్యం చెప్పాడు. ఆ సమయంలో అతడు నాకు దేవుడిలా కనిపించాడు.

అతడు ముస్లిం. కడపనుండి వచ్చి నాలుగేళ్ళుగా ఆ ఇంట్లో డ్రైవరుగా చేస్తున్నాడంట. మంచి ఇల్లట. మామా, బాబా చాలా మంచి వాళ్ళంట. జీతాలు బాగా ఇచ్చి పనివారిని గౌరవంగా చూస్తారంట.

'నీకు పుణ్యం ఉంటుంది. ఏదో ఒకటి చేసి నన్ను ఆ ఇంటినుండి విడిపిస్తే నీకు జన్మతా రుణపడి ఉంటాను' అహ్మద్ అని దీనంగా చెప్పాను.

అతడు మరుసటి రోజు మా ఇంటికి వచ్చి 'సుబ్బిది మా ఊరే. మాకు దగ్గర బంధువులు. ఆమెకు మీరు పెట్టిన వీసా, టిక్కెట్ల ఖర్చు నేను చెల్లిస్తాను. ఆమెను విడిచిపెడితే మా ఇంట్లో పనికి మా మామా పెట్టుకుంటుంది' అని బ్రతిమలాడాడు. చివరికి వారికి 200 దినార్లు చెల్లించి పాస్‌పోర్టు తీసుకుని, నన్ను వాడు పనిచేసే ఇంట్లోనే పిల్లల్ని చూసుకోవడానికి కుదిర్చాడు. ఎవరో ఏమో నాకయితే తెలియదు. కానీ నాకోసం అంత డబ్బు వాళ్ళకు ఇచ్చి అంత కష్ట పడి నన్ను మంచి ఇంట్లో పనికి పెట్టాడంటే వాడిని ఎలా నేను మరిచిపోతానక్కా. అహ్మద్ కూడా ఒంటరివాడే వాడికి పెళ్ళికాలేదు. పెళ్ళాం పిల్లలు లేరు.

ఇపుడు ఇంటికి జాబు రాయాలన్నా పిల్లలతో ఫోనులో మాట్లాడాలన్నా అహ్మదే అన్నిటికీ సహాయపడతాడు. నాకు ఏ కష్టం వచ్చినా నన్ను ఆదుకుంటాడు. పరాయి దేశంలో ఒంటరి బ్రతుకుల్లో పలకరించే దిక్కులేని చోట అలాంటివాళ్ళు ఉండబట్టే, మాలాంటి వాళ్ళు, నిలబడి అంతో ఇంతో సంపాదించుకోగలుగుతున్నారు. వాడు నాకు చేసిన సహాయం మరిచిపోగనా? ఎవరు నాకు చేస్తారు? దేవుడే వాడి రూపంలో వచ్చి నన్ను ఆదుకున్నాడు కదా? అందుకే అలా వాడితో స్నేహం కుదిరింది అక్కా. నా కష్టం నాబాధ వాడిదిగా బావించినపుడు వాడు నాకు బంధువే కదా? పరాయివాడు ఎలా అవుతాడు? ఇది తప్పా?" అని అమాయకంగా ప్రశ్నించింది మా పిన్ని.

అప్పుడు మా అమ్మ "పిల్లోళ్ళను వదిలి పెట్టి అక్కడ ఆ పరాయిదేశంలో ఉండకపోతే ఏం? మన ఊర్లో ఉండి పూటకి కొంచెం గంజి తాగి బ్రతికినా గౌరవమేకదా? నిజమే ఆ అహ్మదు నీకు చాలా మంచే చేసాడు. కానీ పరువు పోయాక ప్రాణం ఉండి ఏం లాభం? మొగుడికి, పిల్లలకి తెలిస్తే నీ బ్రతుకు ఎందుకు? వృధాకదా! తరువాత బాధపడి ప్రయోజనం ఏం ఉంది. ఇపుడే ఆలోచించు" అని చెప్పింది.

"ఇంకో మూడేళ్ళు అక్కడ ఉండి పనిచేసుకుని సంపాదిస్తే పిల్లల చదువులకు జీవితానికి సరిపోతుందక్కా! నేను వెళతాను. మూడేళ్ళు ఎంతలో తిరిగి వస్తాయి" అంటూ అందరికీ వీడ్కోలు చెప్పి పిల్లలకు మాయమాటలు చెప్పి వారిని మురిపించి భర్తతో పాటు వాళ్ళని పొలానికి పంపించి కువైటు వెళ్ళడానికి మరలా మా ఊరి బస్సు ఎక్కింది మా పిన్ని. పిన్ని త్రాగుబోతు భర్త మాత్రం పెళ్ళాం

కువైటు వెళుతోందే అనే దిగులు లేకుండా సంతోషంగానే ఉన్నాడు. ఎందుకంటే సారాత్రాగడానికి దుడ్డు కువైటు నుండి పిన్ని పంపిస్తుంది కదా? మరి ఆమె తిరిగి వెళ్ళకపోతే ఎలా?

దాదాపు రెండు సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత బాగా సారా త్రాగిన పిన్ని భర్త లివర్ చెడిపోయి చనిపోయాడు. ఆ వార్త ఫోను ద్వారా తెలుసుకున్న పిన్ని వెంటనే గోడు గోడున ఏడుస్తూ విమానం టిక్కెట్ బుక్ చేసుకుని మరుసటి రోజే పరిగెత్తుకుని ఊర్లోకి వచ్చింది. ఆమె వచ్చేటంతవరకు కడసారి చూపు కోసం ఆయన శరీరాన్ని అలాగే ఉంచారు. పాపం ఎన్ని బాధలు పెట్టినా కొట్టినా తిట్టినా ఎంతైనా కట్టుకున్న భర్తకదా? పిన్ని దుఃఖం అందరి కంట్లో నీళ్ళు తెప్పించింది.

పిన్ని తన దగ్గర ఉన్న డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ఆయనకు దహన సంస్కారాలు దశదిన కర్మలూ ఘనంగా జరిపించింది. భర్త త్రాగుబోతు అయినా ఏ ఒక్కరోజు పిన్నిని పోషించి, సుఖపెట్టకపోయినా కూడా పిన్ని అంత గొప్పగా ఆయన సంస్కారాలు జరిపించడాన్ని పిన్ని మంచి మనస్సును ఊరి జనం అందరూ కొనియాడారు.

నెలరోజుల తరువాత పిన్ని తిరిగి వెళ్ళడానికి టిక్కెట్టు తయారు చేసుకుంది. పిల్లోళ్ళను వాళ్ళ అన్న వదినకు అప్పగించింది. ప్రతినెలా వారి తిండికి చదువుకు సరిపోయే డబ్బు పంపిస్తానని మాట ఇచ్చి వారి కి ఏ తక్కువా లేకుండా అన్ని సదుపాయలు కల్పించి, మంచి తిండి పెట్టమని వారిని అర్థించింది. ఇంక రెండేళ్ళు మాత్రమే ఉండి తిరిగి వస్తానని చెపుతూ అందరికీ వీడ్కోలు పలుకుతూ - పిల్లల్ని కన్నీళ్ళతో కౌగిలించుకుని మద్రాసు వెళ్ళడానికి మా ఊరి బస్సుకోసం బస్టాండులో నిలబడింది. అప్పటికి పిన్ని పిల్లలు ఇద్దరూ కాస్త ఊహ తెలిసిన వాళ్ళు అయ్యారు. ఇద్దరూ ఏడుస్తూ వాళ్ళమ్మ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వారి చిన్ని హృదయాలు ఎంతగా కలవరపడుతున్నాయో పాపం. పిన్ని కూడా దుఃఖం ఆపుకోలేకపోతోంది. మళ్ళీ ఎపుడు చూస్తానో అన్నట్లు పిల్లల మొహాల్ని మరీ మరీ కళ్ళారా చూస్తోంది.

ఇంక కొద్దిసేపటిలో బస్సు వస్తోంది అనగా పెద్దోడు ఏడుస్తూ అమ్మ కాళ్ళు గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. " అమ్మా.. నువ్వు మమ్మల్ని విడిచి కువైటు దేశం వెళ్ళవద్దు. ఇపుడు నాయన కూడా లేడు మమ్మల్ని చూడటానికి.

ఊర్లో అందరూ 'మీ అమ్మ మిమ్మల్ని వదిలిపెట్టి ఆ కడప అహ్మదు కోసం తిరిగి కువైటు వెళుతోంది. ఇంక మీకోసం తిరిగిరాదు' అని అంటున్నారే? నువు లేకపోతే మేము ఎలా బ్రతకాలి? నువు వెళ్ళద్దే? ఇపుడు నేను బడి మానేసి పనిలోకి వెళ్ళి డబ్బు సంపాదించి నీకు తిండి పెడతాను. తమ్ముణ్ణి బడికి పంపించి చదివిస్తాను. నువు డబ్బుకోసం బాధపడవద్దు." అని పెద్దవాడు వాళ్ళమ్మ కాళ్ళని గట్టిగా చుట్టుకున్నాడు.

ఏ విషయం అయితే బిడ్డలు వినకూడదని, వారికి తెలియకూడదని పిన్ని తాపత్రయపడిందో ఆ వినకూడని మాట పెద్దోడి నోట్లోంచి వినగానే పిన్ని రాయిలా నిలబడిపోయింది. అడుగు ముందుకు పడలేదు. ఒక్క క్షణం ఎంతైనా కన్నతల్లి హృదయం. బిడ్డలకన్నా ఈ ప్రపంచంలో తల్లికి ఏవీ ఎక్కువ కాదు.

బస్సు ఆ దారిలో హారను మోగించుకుంటూ కదలి ముందుకు వస్తోంది పెద్దోడి ఏడుపు ఎక్కువైంది. పిన్ని తన భుజానికి ఉన్న బ్యాగు తెరిచి విమానం టిక్కట్టు బయటికి తీసింది.

ఊరి జనాలు కొందరం పెద్దోడిని సముదాయించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. బ్యాగులోంచి తీసిన టిక్కటును పిన్ని ముక్కలుగా చించి అక్కడే రోడ్డులో పడవేసింది. పెద్దోడిని ఒక చేత్తో చిన్నోడిని మరో చేతితో దగ్గరకి పొదుపుకుని వెనుదిరిగి ఇంటివైపు అడుగులు వేసింది.

పెద్దోడి కళ్ళు సంతోషంతో మిలమిలా మెరిసాయి.

చిన్నోడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ వాళ్ళ అమ్మను హత్తుకుపోయాడు.

****

తరువాత కొన్ని యేళ్ళకి నేనూ కువైట్ వచ్చాక మరికొన్ని విశేషాలు గమనించాను.

కువైటు వాళ్ళు విదేశాలనుంచి వచ్చిన పనిమనుషులకి రెండేళ్ళకు ఒకసారి రానుపోను స్వదేశానికి విమానం టిక్కెట్లు, రెండు నెలల సెలవలు, ఆ సెలవలకి కూడా జీతాలు ఇచ్చి ఎన్నో బహుమతులు వాళ్ళకి, ఇంటివద్ద ఉన్న వాళ్ళ పిల్లలకి ఇచ్చి పంపిస్తారు. పిల్లలంటే వాళ్ళకి చాలా ఇష్టం. కువైటు దేశంలో ఆడవాళ్ళు పిల్లల్ని ఎక్కువగా కనడానికి ఆసక్తి చూపిస్తారు. ఎంత ఎక్కువ మంది సంతానం కలిగి ఉంటే అంత గొప్ప, గౌరవంగా వాళ్ళు భావిస్తారు. ఇక్కడి ప్రభుత్వం ఆ కుటుంబానికి, పిల్లలకి తగిన అవసరాలు చూస్తుంది.

వాళ్ళు ధనవంతులు కాబట్టి ఒకసారి వేసుకున్న బట్టలు, చెప్పులు వాడిన బ్యాగులు, వాచీలు మరలా వాడరు. అలాంటి విలువైన బట్టలు, వస్తువులు ఒకటి లేదా రెండుసార్లు వాడుకుని తరువాత వాటిని అన్నింటినీ పనిమనుషులకే ఇచ్చేస్తారు. వాళ్ళు ఇచ్చిన వాటిని పనిమనుషులు అపురూపంగా దాచుకుని ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు తీసుకొస్తారు.

కువైట్ దేశంలో త్రాగుడు ఉండదు. త్రాగుబోతులు అసలు కనిపించరు. ప్రభుత్వం దేశంలో మద్యం లేకుండా చట్టం అమలు చేసింది. అందుకే మగవారు ఏ దురలవాట్లు లేకుండా చాలా బాధ్యతగా కుటుంబాన్ని పోషించుకుని, భార్యల్ని సుఖపెడతారు.

మన భారతదేశంలో కట్నం ఇచ్చి భర్తల్ని కొనుక్కోవడంలాంటి సమస్య అక్కడ ఉండదు. ఎదురు కట్నం తీసుకుని ధీమాగా, గర్వంగా స్త్రీ వివాహం చేసుకుంటుంది. స్త్రీకి ఎంతో విలువ, గౌరవం, ఎన్నో హక్కులు ప్రత్యేకంగా అక్కడ ఉన్నాయి. మత సాంప్రదాయాలకు విలువనిచ్చే ఆడవారు బురఖా ధరిస్తారు. ఇష్టంలేని వారు మామూలు వస్త్రధారణతోనే ఉంటారు. బురఖా ఖచ్చితంగా ఆడవారు ధరించాలి అనే కట్టుబాటు అక్కడలేదు. అక్కడ యజమానురాలిని - మామా (అమ్మ) అని, యజమానిని బాబా (తండ్రి) అని పనిమనుషులు ఆప్యాయంగా, గౌరవంగా పిలుస్తారు.

మన ఇండియానుండే కాక ముఖ్యంగా శ్రీలంక, పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, ఇండోనేషియా, నేపాల్ లాంటి ఇతర దేశాలనుండి కూడా పనిమనుషులు, పనుల కోసం కువైటుకి వచ్చారు. కువైటు వారి భాష అరబ్బీ అది రాకపోతే కువైటు వాళ్ళతోనూ ఇతరదేశాలనుండి వచ్చిన తోటపనివారితోనూ మాట్లాడటం చాలా కష్టం. అరబిక్ భాష కాస్త మాట్లాడేవరకూ నేర్చుకోవాలంటే కనీసం ఆరునెలలు పడుతుంది. ఈ ఆరు నెలలూ పనినేర్చుకోవడం, వారి భాష నేర్చుకోవడంతో సరిపోతుంది. మరోవైపు ఇంటిమీదా పిల్లలమీదా దిగులు ఉంటాయి. భాష నేరుకునేంతవరకూ వాళ్ళు ఏం తిట్టినా అర్ధంకాదు. నవ్వుతూ ఉండాల్సిందే

కువైటులో వారిని "సలాం లేకుం" అని పలకరించాలి. అది వారికి ఎంతో గౌరవప్రదమైన పలకరింపు. బదులుగా వారు 'ఆలేకుం సలాం' అని అంటారు. "మీకు శాంతి కలుగుగాక" అనే మంచి అర్ధం ఈమాటలో ఇమిడి ఉందట. క్రొత్తగా అక్కడికి వెళ్ళిన వాళ్ళు ఈ రెండు మాటల్ని తప్పకుండా నేర్చుకోవాలి.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments